

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 50, 51 IR 106 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m. birželio 26 d. Nr. XIII-3180
Vilnius

1 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 50 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. Tais atvejais, kai asmuo yra laikinai sulaikytas šio Kodekso 140 straipsnyje nustatyta tvarka ir jis nepasinaudojo šio straipsnio 2 dalyje nurodyta teise pasirinkti ir pasikviesti gynėją, ikiteisminio tyrimo pareigūnas arba prokuroras privalo paskirti gynėją, jeigu sulaikytasis prašo užtikrinti gynėjo dalyvavimą. Pagal šią dalį gynėjas yra paskiriamas neatsižvelgiant į ginamojo norus turėti konkretų advokatą. Gynėjas parenkamas ir paskiriamas šio Kodekso 51 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.“

2. Buvusią 50 straipsnio 4 dalį laikyti 5 dalimi.

2 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Būtinasis gynėjo dalyvavimas

1. Gynėjo dalyvavimas būtinasis:

- 1) nagrinėjant bylas dėl veikų, kuriomis įtariamas ar kaltinamas nepilnametis;
- 2) nagrinėjant neregijų, kurčių, nebylių ir kitų asmenų, dėl fizinių ar psichinių trūkumų negalinčių pasinaudoti savo teise į gynybą, bylas;
- 3) nagrinėjant nemokančių proceso kalbos asmenų bylas;
- 4) kai yra įtariamųjų ar kaltinamųjų gynybos interesų prieštaravimų, jeigu bent vienas iš jų turi gynėją;
- 5) nagrinėjant bylas dėl nusikaltimų, už kuriuos gali būti skiriamas laisvės atėmimas iki gyvos galvos;
- 6) šio Kodekso XXXII skyriuje nustatyta tvarka nagrinėjant bylą kaltinamajam nedalyvaujant;
- 7) sprendžiant suėmimo skyrimo įtariamajam ar kaltinamajam klausimą, taip pat tiriant ir nagrinėjant bylas, kai įtariamasis ar kaltinamasis yra suimtas;

8) kai sprendžiama dėl asmens išdavimo (ekstradicijos) arba perdavimo Tarptautiniam baudžiamajam teismui ar pagal Europos arešto orderį;

9) nagrinėjant bylą teisme pagreitinto proceso tvarka;

10) kitais šio Kodekso numatytais atvejais.

2. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras motyvuotu nutarimu ar teismas motyvuota nutartimi turi teisę pripažinti, kad gynėjo dalyvavimas būtinas ir kitais atvejais, jeigu, jų nuomone, be gynėjo pagalbos įtariamąjo ar kaltinamojo teisės ir teisėti interesai nebūtų reikiamai ginami.

3. Šiame straipsnyje nurodytais atvejais, taip pat šio Kodekso 50 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais, jeigu gynėjo nėra pasikvietęs pats įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis arba jų pavedimu ar sutikimu nėra pakvieta kiti asmenys, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas privalo išaiškinti įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam, kad paskirtos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidos dėl būtino gynėjo dalyvavimo, atsižvelgiant į įtariamąjo, kaltinamojo ar nuteistojo turtinę padėtį, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus atvejus, gali būti išieškotos į valstybės biudžetą šio Kodekso nustatyta tvarka, ir pranešti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą organizuojančiai institucijai ar jos nurodytam koordinatoriui apie tai, kad įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam būtinas gynėjas, bei paskirti šios institucijos parinktą gynėją. Gynėją poilsio ir švenčių dienomis bei valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą organizuojančios institucijos ne darbo valandomis ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas paskiria remdamasis šios institucijos sudarytais advokatų, teikiančių valstybės garantuojamą teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose, budėjimo sąrašais. Įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam apie paskirtą gynėją pranešama nedelsiant įteikiant ar išsiunčiant nutarties ar nutarimo paskirti gynėją nuorašą.

4. Išnykus šio Kodekso 50 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytoms aplinkybėms, dėl kurių įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam buvo paskirta valstybės garantuojama teisinė pagalba, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras nutarimu ar teismas nutartimi nutraukia valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą.“

3 straipsnis. 106 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 106 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pripažinęs kaltinamąjį kaltu, teismas, priimdamas nuosprendį, priima sprendimą iš kaltinamojo išieškoti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidas, susidariusias dėl būtino gynėjo dalyvavimo, atsižvelgdamas į kaltinamojo turtinę padėtį, išskyrus šio Kodekso 51 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus atvejus. Be to, teismas turi teisę nuspręsti iš kaltinamojo išieškoti nukentėjusiojo ir civilinio ieškovo patirtas išlaidas advokato, kuris dalyvavo byloje kaip nukentėjusiojo ar civilinio ieškovo atstovas, paslaugoms apmokėti.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. liepos 15 d.
2. Lietuvos Respublikos teisingumo ministras iki 2020 m. liepos 14 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šio įstatymo nuostatos taikomos, kai būtino gynėjo dalyvavimo klausimas sprendžiamas po šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 50, 51 IR 106 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2020 m. birželio 26 d. Nr. XIII-3180
Vilnius

1 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 50 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. Tais atvejais, kai asmuo yra laikinai sulaikytas šio Kodekso 140 straipsnyje nustatyta tvarka ir jis nepasinaudojo šio straipsnio 2 dalyje nurodyta teise pasirinkti ir pasikviesti gynėją, ikiteisminio tyrimo pareigūnas arba prokuroras privalo paskirti gynėją, jeigu sulaikytasis prašo užtikrinti gynėjo dalyvavimą. Pagal šią dalį gynėjas yra paskiriamas neatsižvelgiant į ginamojo norus turėti konkretų advokatą. Gynėjas parenkamas ir paskiriamas šio Kodekso 51 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.“

2. Buvusią 50 straipsnio 4 dalį laikyti 5 dalimi.

2 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Būtinasis gynėjo dalyvavimas

1. Gynėjo dalyvavimas būtinasis:

- 1) nagrinėjant bylas dėl veikų, kuriomis įtariamas ar kaltinamas nepilnametis;
- 2) nagrinėjant neregijų, kurčių, nebylių ir kitų asmenų, dėl fizinių ar psichinių trūkumų negalinčių pasinaudoti savo teise į gynybą, bylas;
- 3) nagrinėjant nemokančių proceso kalbos asmenų bylas;
- 4) kai yra įtariamųjų ar kaltinamųjų gynybos interesų prieštaravimų, jeigu bent vienas iš jų turi gynėją;
- 5) nagrinėjant bylas dėl nusikaltimų, už kuriuos gali būti skiriamas laisvės atėmimas iki gyvos galvos;
- 6) šio Kodekso XXXII skyriuje nustatyta tvarka nagrinėjant bylą kaltinamajam nedalyvaujant;
- 7) sprendžiant suėmimo skyrimo įtariamajam ar kaltinamajam klausimą, taip pat tiriant ir nagrinėjant bylas, kai įtariamasis ar kaltinamasis yra suimtas;

8) kai sprendžiama dėl asmens išdavimo (ekstradicijos) arba perdavimo Tarptautiniam baudžiamajam teismui ar pagal Europos arešto orderį;

9) nagrinėjant bylą teisme pagreitinto proceso tvarka;

10) kitais šio Kodekso numatytais atvejais.

2. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras motyvuotu nutarimu ar teismas motyvuota nutartimi turi teisę pripažinti, kad gynėjo dalyvavimas būtinas ir kitais atvejais, jeigu, jų nuomone, be gynėjo pagalbos įtariamojo ar kaltinamojo teisės ir teisėti interesai nebūtų reikiamai ginami.

3. Šiame straipsnyje nurodytais atvejais, taip pat šio Kodekso 50 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais, jeigu gynėjo nėra pasikvietęs pats įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis arba jų pavedimu ar sutikimu nėra pakvieta kiti asmenys, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas privalo išaiškinti įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam, kad paskirtos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidos dėl būtino gynėjo dalyvavimo, atsižvelgiant į įtariamojo, kaltinamojo ar nuteistojo turtinę padėtį, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus atvejus, gali būti išieškotos į valstybės biudžetą šio Kodekso nustatyta tvarka, ir pranešti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą organizuojančiai institucijai ar jos nurodytam koordinatoriui apie tai, kad įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam būtinas gynėjas, bei paskirti šios institucijos parinktą gynėją. Gynėją poilsio ir švenčių dienomis bei valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą organizuojančios institucijos ne darbo valandomis ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas paskiria remdamasis šios institucijos sudarytais advokatų, teikiančių valstybės garantuojamą teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose, budėjimo sąrašais. Įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam apie paskirtą gynėją pranešama nedelsiant įteikiant ar išsiunčiant nutarties ar nutarimo paskirti gynėją nuorašą.

4. Išnykus šio Kodekso 50 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytoms aplinkybėms, dėl kurių įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam buvo paskirta valstybės garantuojama teisinė pagalba, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras nutarimu ar teismas nutartimi nutraukia valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą.“

3 straipsnis. 106 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 106 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pripažinęs kaltinamąjį kaltu, teismas, priimdamas nuosprendį, priima sprendimą iš kaltinamojo išieškoti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidas, susidariusias dėl būtino gynėjo dalyvavimo, atsižvelgdamas į kaltinamojo turtinę padėtį, išskyrus šio Kodekso 51 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus atvejus. Be to, teismas turi teisę nuspręsti iš

kaltinamojo išieškoti nukentėjusiojo ir civilinio ieškovo patirtas išlaidas advokato, kuris dalyvavo byloje kaip nukentėjusiojo ar civilinio ieškovo atstovas, paslaugoms apmokėti.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2020 m. liepos 15 d.
2. Lietuvos Respublikos teisingumo ministras iki 2020 m. liepos 14 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šio įstatymo nuostatos taikomos, kai būtino gynėjo dalyvavimo klausimas sprendžiamas po šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija 188605295, Gedimino pr. 53 1 K-02, 01109 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 50, 51 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymas
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-06-26 Nr. XIII-3180
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Kopijos tikrumo patvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rita Koncijalovienė, Vyriausioji specialistė, Dokumentų departamentas
Sertifikatas išduotas	RITA KONCIJALOVIEŅĖ, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-07-03 15:18:19
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žyme nurodytas laikas	2020-07-03 15:18:40
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-11-27 - 2021-11-26
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.67
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-07-05)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=d19fe572badc11ea9a12d0dada3ca61b
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-07-05 01:26:03 TAIS